

Vattenförvaltning på Gotland

Regionalt nyhetsbrev 2/2009

Länsstyrelsen
GOTLANDS LÄN

Välkommen till Länsstyrelsens informationsbrev som tar upp allmänna frågor om vattenförvaltning i Gotlands län. Vi vänder oss till er som är intresserade av Gotlands utveckling kring dessa frågor. Om ni har frågor kring vattendirektivet så kan ni vända er till E-post: beredningssekretariat.visby@lansstyrelsen.se eller via telefon till: Peter Landergren, allmänt vattenförvaltning inlandsvatten och kustvatten, 0498-292119. Ulf Lavergren, allmänt vattenförvaltning, grundvatten, 0498-292141. Alexandra Berggren, vattenrådsfrågor, 0498-292081.

Länsstyrelsen i Gotlands län

621 85 VISBY

Tel 0498-29 21 00

www.lansstyrelsen.se/gotland

gotland@lansstyrelsen.se

Ansvarig utgivare:

Peter Landergren

peter.landergren@lansstyrelsen.se

Teamet för vatten och fiskefrågor.

Länsstyrelsen kommer att ge ut nyhetsbrevet digitalt två gånger varje år. Har du idéer och tips om vad brevet skulle kunna innehålla vill vi att du hör av dig till teamet för vatten och fiskefrågor.

■ Vad händer med åtgärdsremissen?

Den 15 december fattade vattendlegationen beslut om förvaltningsplan, miljö kvalitetsnormer, åtgärdsprogram och miljökonsekvensbeskrivning. Totalt har vattenmyndigheten för södra Östersjöns vattendistrikt fått dryga 200 remissvar på förslagen. Under hösten har förslagen reviderats med utgångspunkt från de många remissvaren.

För delområde Gotland har det inkommit svar på remissen från Gotlands kommun, vattenråden, LRF sydost samt från enstaka privatpersoner. Många av svaren är samstämmiga. Man anser framförallt att åtgärdsprogrammet bygger på för dåligt underbyggda underlag och att åtgärdsförslagen har en alltför generell nivå. De viktigaste frågorna som tas upp i de olika remissvaren rör grundvattnets kvalitet och kvantitet, vattenbristen sommartid i många vattendrag och utsläpp från enskilda och kommunala avlopp. Man anser det även av största vikt att Gotlands särprägel framkommer i framtida diskussioner om åtgärder och förvaltning.

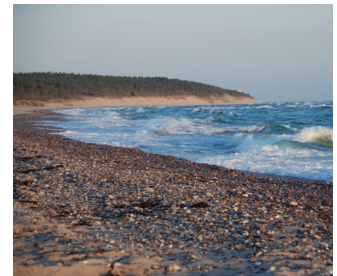
En annan viktig synpunkt har varit den om inte vi ska betrakta många av våra vattendrag/kanaler som kraftigt modifierade vatten eftersom de är så förändrade efter utdikningar och kanaliseringar och ligger långt från ett naturligt vattendrag. Länsstyrelsen har tagit upp frågan med vattenmyndigheten och detta blir något som vi får arbeta vidare med under nästa förvaltningscykel.

En förändring som länsstyrelsen har föreslagit är förändring av statusklassningen för våra kustvatten. Tidigare har klassningen föreslagits till god ekologisk status med några undantag baserad på de biologiska undersökningar som gjorts med start 2006. Det som saknats vid dessa bedömningar är halterna av fosfor och kväve som naturligtvis är viktiga parametrar vid en helhetsbedömning. De siffror som finns för dessa ämnen är mätningar som är gjorda strax utanför Gotland via den nationella miljöövervakningen. Dessa mätningar visar på relativt höga halter av framförallt fosfor vilket vi inte minst får erfara i form av algbloomingarna. Länsstyrelsen har därför föreslagit en ändring av statusklassningen för våra kustvatten till måttlig status. Under 2010 kommer mätningar att inledas för att verifiera statusklassningen med avseende på fosfor och kväve.

LITTERATURTIPS

En sammanfattning av vattenförvaltningens centrala begrepp och hur de hänger samman.

http://www.vattenmyndigheterna.se/NR/rdonlyres/31C7C8ED-DB14-4459-8014-27810ABE1A41/0/faktablad_3Web.pdf Den kan även beställas via Länsstyrelsens beredningssekreteriat@i.lst.se eller via telefon på 0498-29 21 19.

■ Åtgärder som är planerade

Länsstyrelsen har träffat en del av vattenråden under senhösten för att diskutera vilka åtgärder som kan tänkas bli aktuella i respektive område och vilka finansieringsvägar som är möjliga. Några har sökt pengar via LOVA (se nedan) för olika projekt. Under början av nästa år hoppas länsstyrelsen att kunna träffa övriga vattenråd för liknande diskussioner.

Exempel på åtgärder som ska göras eller föreslagits är skyddszoner längs vattendrag med trädplantering, våtmarker - både nyanläggning och restaurering, släktäkt, medlemsvärning genom aktiviteter och informationsinsatser, framtagande av utställningskartor, genomföra studiecirkeln "Vattnets väg", seminarier och mätningar av närhalter.

■ Lokala vattenvårdsprojekt - LOVA

Övergödningen av haven är ett av våra största miljöproblem. För att stimulera kostnadseffektiva lösningar har regeringen infört ett statligt bidrag till lokala vattenvårdssatsningar som bidrar till minskade mängder fosfor och kväve i Östersjön.

Bidraget, som kallas LOVA, går att söka från och med i år och beräknas ha en volym om ca 120 mkr per år från och med 2010. Tanken är att stimulera lokala initiativ och bidraget kommer att kunna sökas av kommuner och ideella sammanlutningar.

LOVA-stöd får enligt regeringens förordning ges till:

1. Framtagande av planer för och genomförande av kostnadseffektiva åtgärder som bidrar till att minska mängden fosfor eller kväve i Östersjön
2. Installation av anläggningar för mottagande av toalettavfall från fritidsbåtar
3. Installation av anläggningar för tvätt av botten på fritidsbåtar
4. Uppföljning av åtgärder enligt 1-3.

För 2010 kommer cirka 120 miljoner att öronmärkas för LOVA-bidrag. Enligt den fördelningsnyckel som är fastställd kan Gotlands län tilldelas 3,9 % av den totala summan. Stödet uppgår till maximalt 50 % av kostnaderna för projektets bidragsberättigande åtgärder. Ansökningarna kommer att behandlas och prövas av länsstyrelsen i det län där projektet huvudsakligen kommer att genomföras. De ansökningar som inkommit för Gotlands del rör enskilda avlopp, släktäkt, anläggningar för omhändertagande av toalettavfall från fritidsbåtar, restaurering av våtmark och projekt Ängmansviken.

Har du frågor som rör LOVA kontakta Lars Vallin på tel 0498 – 29 21 72 eller via e-post: lars.vallin@lansstyrelsen.se

För ytterligare information: www.lansstyrelsen.se/gotland/amnen/vatten/

MER INFO PÅ WEBBEN!

www.lansstyrelsen.se/gotland/amnen/Vatten

www.vattenmyndigheten.se

www.vattenkartan.se

www.viss.lst.se

www.vattenorganisationer.se/

VATTENRÅDENS DAG

Den 11 mars 2010 är det Vattenrådets dag i Växjö, arrangerat av Vattenmyndigheten i Södra Östersjöns distrikt.

Dagen är till för vattenråd och övriga intresserade organisationer för att få träffa andra engagerade, utbyta erfarenheter och tips om hur man kan arbeta med vattenfrågor och hur man hittar inspiration till att få saker att hända.

Boka in detta datum redan nu! Mer information om program och anmälan kommer i januari.

"Gör som havet – våga"

Catarina Kullberg

Vattenförvaltning på Gotland

Regionalt nyhetsbrev 2/2009

GREPPA NÄRINGEN

Greppa Näringen är ett rådgivningsprojekt som hjälper dig som lantbrukare att minska dina förluster av näringsämnen från växtodling och djurhållning. Projektet är ett samarbete mellan LRF, Jordbruksverket, Länsstyrelserna och ett stort antal företag i lantbruksbranschen och rådgivning är gratis och anpassas efter dina förutsättningar. Intresserad? Kontakta länsstyrelsen, linda.larsson@lansstyrelsen.se
Tfn 0498-29 21 01

Linda Larsson, Greppa Näringen.

MER INFO PÅ WEBBEN!

På www.greppa.nu hittar du mycket bra information. Du kan också få konkreta tips och få reda på det senaste inom jordbruk, vattenkvalitet och klimat genom att prenumerera på Greppa Näringens nyhetsbrev. Gå in på www.greppa.nu och anmäl dig under "prenumerera på nyheter" uppe till höger på sidan.

■ Nya grepp för Greppa näringen på ön

På Gotland genomfördes den första rådgivningen inom Greppa Näringen den 5 mars 2003 och efter dryga årets vila kommer rådgivning inom Greppa Näringen åter att ske på ön. Idag finns det 226 rådgivningsmedlemmar vilket är ca. 3,5 % av hela landets medlemmar. Flest medlemmar, 41 % finns i Skåne.

Genom Greppa Näringen kan lantbrukare få gratis rådgivning i syfte att minska jordbrukets miljöpåverkan. Projektet vill inspirera och motivera lantbrukare och rådgivare att använda sin kunskap så att gårdarnas miljöpåverkan minskar och lönsamheten ökar. För att förbättra vattenkvaliteten i våra vatten har rådgivningen fokus på växtnäringsutnyttjande samt hantering och nyttjande av bekämpningsmedel. Från och med hösten 2010 kommer det även finnas möjlighet att få rådgivning i gårdens klimatpåverkan.

För att se var risken för de största växtnäringsförlusterna finns på gården så inleds rådgivningsserien genom att en växtnäringsbalans görs. Då kan man se hur gården ligger till i förhållande till andra liknade gårdar i kväveöverskott och om man har ett stort överskott av fosfor.

Genom Greppa Näringen planeras det under året att genomföra ett antal åtgärdsvandringar längs vattendragen. Vill du att vi skall titta på ditt vattendrag och diskutera konkreta tips på vad du kan göra på dina marker för att förbättra vattenkvaliteten kontakta Linda Larsson på Länsstyrelsen som är ny projektledare på ön för Greppa Näringen.